

Originalaj poemoj esperantaj

de *ANTONI GRABOWSKI*

Enhavo

La tagiĝo	2
La Reveno de l' Filo	3
Sur Unu Kordo	4
La pluva tago	5
Al la semanto	6
Jubilea kantato	7
Saluto el Varsovio	8

La tagiĝo

Agordu la brustojn, ho nia fratar',
Por nova, pli vigla jam kanto!
Ĝi sonu potence de montoj al mar',
Anoncu al ĉiu dormanto:
Tagiĝo, tagiĝo radias en rond',
La ombroj de nokto forkuras el mond'!
Post longa migrado sur dorna la voj'
Minacis nin ondoj de l' maro;
Sed venkis ni ilin kaj velas kun ĝoj'
Al verda haven' de l' homaro.
Post longa batalo, maldolĉa turment',
La stela standardo jam flirtas en vent'.
Se venus ankoraŭ ventegoj, batal',
Ni estas jam bone harditaj;
Esperon ne venkos la fajro, nekŝtal',
Nek ies perfidoj subitaj.
Nenio en mondo elŝiros ĝin for,
Ĝi havas radikojn profunde en kor'.
Ni velas antaŭen kun kredo, fervor',
Benante la Majstron por verko,
Kaj lian anaron, de plej frua hor'
Fidelan al li, ĝis la ĉerko.
La mond' aliĝos, la temp' pasos for,
Sed vivos eterne pri ili memor'.
La lingvo benata montriĝis al ni
Mirinda donaco ĉiela:
Per amo al hejmo, patrujo, naci',
Ni flamas en koro fidela.
Kaj same fidela; al hejma altar',
Ni sentas nin filoj de l' tuta homar'.
En ĉiu mondparto, en ĉiu terzon'
En koroj de centoj da miloj,
Jam vibras por nia saluto reson',
Do kantas de l' tero ni filoj:
Tagiĝo, tagiĝo radias en rond',
La ombroj de nokto forkuras el mond'!

La Reveno de l' Filo

Prologo al la Krakova Kongreso en 1912

Post foresto multejara
Venas filo mia kara;
El migrado ĉiulanda
Venas filo mia granda!
En kabano mankis pano,
Do elmigris li, infano;
Nun revenas beljunulo
Al hejmlando, al Vistulo!
Kiel volus mi, patrino,
Premi lin al mia sino;
Doni volus mi festenon,
Por saluti la revenon.
Ve! ne mastras mi kabanon,
Nek liberan havas manon;
Mi, en mia propra domo,
Estas kvazaŭ fremda homo.
Ĉar al vi, fratin' pli aĝa,
Post kamplimo hejmvilaĝa,
Brilas, laŭ destino dia,
Stel' alia, pli radia –
Do akceptu lin, fratino,
Per muziko kaj per vino!
Li ne vidu ĉe l' festeno,
Kiel premas min – ĉagreno.

*(Tiu ĉi Jubilea kongreso esperantista bedaŭrinde
ne povis okazi en Varsovio, kie naskiĝis Esperanto)*

Sur Unu Kordo

(Defendo de l' rimo)

Sur lir' dukorda, diris oni,
Ne eblas rima son', kaj jen
Pro tio devas takt-bastoni
Antikvajn ritmojn Lafonten'.
Do mi demandas ridetante,
Ĉu ne aperos ankaŭ sen
Ornama rim' estrin' de Dante,
Vestite en ĥiton' au ĥlen'.
Dukorda liro? -- Tial zumi
Kaj tinti adasiste mem
Mi devas? Kordojn havas du mi,
Sed fingrojn kvin por kord-ekprem'!
Dukorda lir' ne igas fini
La kanton, se nur en lernej'
De l' granda majstro Paganini
Ni studis diligente plej.
Ŝiriĝis kord'!... Apollo punu
Liriston, se ne scias li
Ludadi plu, sur lasta unu
en tri-kvin-sep-a pozici'!
Senrima kanto estas por mi
Flor' sekigita sen odor',
Aŭtun-arbar' iĝanta dormi --
La muzikistoj flugis for.
Jen fluis riveret' antaŭ mi,
Sed marĉon formas nun, kaj jam
Ne scias murmureti, ŝaŭmi;
Ĝin kovris iaŝima skvam'.
Kun rimoj dolĉa kant', sen ili
Parol' senmelodia, ĉar
Kiel ĝi povas fajfi, trili
Kun najtingal' en arbetar'?
De l' rim' potencon konas ĉiu,
Gii muĝu, fulmu, tondru tuj!
Ekfrapu kor', okul' radiu:
"Antaŭen filoj de l' patruj'!"
Sur stel-standardo Majstro-bardo,
Skribante himnon, rimis ĝin;
Esper' sonoru al homar' do
Per rim' en teropartoj kvin!

La pluva tago

La tago malvarma, malgaja, sensuna;
Ne haltas la ventoj kaj pluvo aŭtuna;
Vinujo je l' muro putranta sin tenas,
Sed ĉiu ekblovo foliojn deprenas,
Kaj la tago—malvarma, sensuna.

Mia vivo malvarma, malgaja, sensuna:
Ne haltas la ventoj kaj pluvo aŭtuna;
Miaj pensoj sin tenas je tempoj pasintaj,
Sed falas en vento esperoj velkintaj,
Kaj la tagoj – malvarmaj, sensunaj.

Ekhaltu, ho, koro malgaja, ne plendu!
Post nuboj la suno radias – atendu!
Ne sola vi tiel kun sorto hatalas,
En la vivon de ĉiu la pluvo ja falas,
Kelkaj tagoj – malvarmaj, sensunaj.

Al la semanto

Feliĉa la semanto estas,
Printempe kiu semis grenon
Kaj en aŭtuno ĝoje festas
De bonrikolto la solenon.
Feliĉa, kiu en la koro
Pri granda verko flame revis,
Kaj el la ĉarma revo-floro
Maturan frukton elricevis.
Arbeto kiun, Majstro kara,
Vi plantis ĉe Vistul-rivero,
Elkreskis ĝis lazuro klara,
Etendas branĉojn ĉirkaŭ tero.
Sub ĝi kolektis tero-filojn
La jubile' de nova sento,
Per kiu frate ligas milojn
Neŭtrala lingva fundamento.
Krakovaj muroj ĝoje sonas,
Dum lernantaro multnacia
Dankeme sian Majstron kronas
Per la verdaĵo laŭrfolia.
En niaj koroj, granda homo,
Stariĝas viaj monumentoj;
La gloron de l' benata nomo
Ripetos ĉiuj la jarcentoj!

Jubilea kantato

Por ĥoro kun orkestro, muziko de prof. WALEWSKI

Feliĉa la semanto estas,
Printempe kiu semis grenon
Kaj en aŭtuno festas
De bonrikolt' solenon.
Feliĉa, kies kor'
Pri granda verko revis,
Kaj el la revo-flor'
La frukton elricevis.

Arbeto, kiun, Majstro kara,
Vi plantis ĉe Vistul-river',
Elkreskis ĝis lazuro klara,
Etendas branĉojn ĉirkaŭ ter'.
Sub ĝi kolektis milojn
La jubilea nova sent', (nova sent')
Kaj ligas terofilojn
Neŭtrala fundament'.

Krakovaj muroj ĝoje sonas,
Dum lernantaro multnacia
Dankeme Majstron kronas
Per verdo laŭrfolia.
En niaj koroj, granda hom',
Stariĝas monumentoj;
Benata via nom'
Ĝi vivos, vivos tra jarcentoj!

Saluto el Varsovio

Samideanoj, akceptu vi
Korajn salutojn el Varsovi'!

Akceptu ilin, tra l' tuta mond'
Disportu ĉien al nia rond'.

Diru, ke ankaŭ sur pola ter'
Batas la koroj por sankt-esper',

Ke ankaŭ tie, apud Vistul',
Renkonte brilas amik-okul',

Kaj etendiĝas fidela man',
Sonas: "Bonvenu, samidean'!"

Kvankam la nokto ĉirkaŭas nin,
Ni kredas: Tago brilos en fin'.

Leviĝos fine la ora sun',
Kie nur steloj flagretas nun.

Ektondros laŭte triumfa kant'
Pri fina venko de l' esperanto';

Do mi nur preĝas: Ho, donu Di',
Ke ĝin ekaŭdu ankoraŭ mi!